

Joan Baixas

R O C A B O S C

(República Montnegre)

QUARTERES

ROCABOSC

(República Montnegre)

Joan Baixas

ROCABOSC

(República Montnegre)

Joan Baixas

Primera edició: febrer de 2026

© del text i les il·lustracions: Joan Baixas.
© de la fotografia de l'autor: fons arxiu de l'autor.
© 2026 Tushita edicions

www.tushitaedicions.com
info@tushitaedicions.com

Disseny i maquetació: Sir Gawain & Co.

Amb el suport de:

Tots els drets reservats. No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió a través de qualsevol mitjà, bé sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o d'altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Imprès a: Ulzama Digital

ISBN: 979-13-990640-7-0
Dipòsit legal: B 1880-2026
Thema: DCC, DCF

Els cinc colors de les cobertes (blanc, taronja, vermell, verd i negre) son les tres tonalitats de la flor, fruit i fulla de les cireres d'arboç del Montnegre.

TAULA

Barri dels herbots | 15

Districte dels matolls | 19

¿¿¿Bolets??? | 29

¿¿¿I els líquens??? | 31

Suburbi dels arbres | 33

Quatre parades té l'any | 47

Tots temps al camí polsós | 67

I tres bèsties del bosc | 73

L'atmosfera | 79

Epíleg | 81

Aquests textos formen part del projecte:

REPÚBLICA MONTNEGRE

i van acompanyats d'una exposició amb dibuixos, objectes i vídeo.

Dedicat als alegres *esmorçadors* dels *Avets* de Sant Celoni, especialment a l'Antoni, el Claudi, en Jaume i en Joan.

Montnegre és una manta boscana abrigant una serralada de granit; una gran roca vestida de plantes.

El bosc és una república on tots els que hi viuen (vegetals, animals, fongs, bacteris, humans) disposen dels mateixos drets i deures com a ciutadans (ciutadans? més aviat “boscatans”) que es necessiten per a persistir i tresorejar plegats, encara que sovint un és àpat de l'altre, llei de vida. El bosc és l'espectacle de l'abundància com cap altre indret, on mineral, vegetal, animal, atmosfèric, líquid i sòlid, fongs i bacteris fan la gran fusió en el pulmó essencial de la vida, endreçats per mans humanes. Les plantes ho posen tot en marxa; sense plantes no sabríem alimentar-nos de la llum del Sol ni extreure els dinars de la terra.

El bosc és també l'escenografia on els humans hem fet vida durant milers d'anys: oficis, mites, faules, llegendes, cançons, balls, eines, rondalles, vestits, dibuixos, pallassades, filosofades, creences,

guariments, organitzacions, jocs, ensinistraments, cerimònies, embelliments, mitologies, la cultura va néixer al bosc.

*Ara et demano, bosc, un bell conte de fades.
Que ressuscitin llops per barrancs i carenes.
Que els salzes i els bedolls
tremolin més encara, que els rius creixin enrere
fins a besar la neu.
Que la noia que estimo m'abraci i sobrevisqui
el somriure de l'aigua
al cim de la cascada.
Que els seus ulls enigmàtics d'entre les fulles verdes
siguin reals i màgics, d'aquest món i d'un altre.
Que la noia que estimo no torni cap al conte.*

(AMADEU VIDAL)

La Serralada Litoral té dues cares, dues cares i cap creu: de cara a Migjorn contempla Mar, de banda Tramuntana mira Montseny; i en tots dos sentits queda muda davant tan poderoses presències, mar i muntanya.

El Mar li dona escalfor i cada vespre, quan la llum s'enretira per Ponent, ofereix a la muntanya una boira blanca que acaricia el Turó Gros i rodola cap a les valls com un manà caigut del cel, i les plantes en xarrupen.

Quan era viu, el Roure de Santa Maria espia-va els núvols negres esperant descobrir un cap de fibló enmig del mar; i quan en veia un, molt de tard en tard, el saludava: benvingut germà, tens un tronc tan poderós com el meu i una capçada immensa, arbre fet d'aigua. I tots dos gegants es contemplaven.

Banda Nord, la Serralada observa Montseny, Guillerics i La Selva, i té enveja de l'abundant pluviometria d'aquestes contrades, perquè els vents que bufen pel corredor de la Tordera, entre Montseny i Montnegre, s'enduen la pluja enllà i aquí no en deixen ni gota.

Això és el que jo observo, vés a saber com ho explicaria el mestre geògraf.

BARRI DELS HERBOTS

Sant Joan del Pericó herba santa, herba santa;
sant Joan del Pericó, la de l'oli guaridor.

Ortiga peluda, fràgil, tendra i malahòstia, et colliré
amb guants i em faré una truita amb les teves
fulles, però quan passi un pixapins fes-li una
carícia a les cuixetes.

Des que no hi ha carboneres, el matapolls no sap
on créixer.

Maduixera riallera, perla del bosc, sabor del bon
temps.

Deixa'm estar arítjol, no te m'arrapis a les calces!

Amaga't esparreguera, que ve el jubilat i no et
deixarà ni un brot.

Farigola, perfumista il.lustre, s'accontenta amb
poca aigua, molt de sol i un terra pedregós.
A l'hivern sembla que ha desaparegut, però així
que la primavera escalfa els camins, refloreix
amb més alegria que ningú. Només el cap d'ase
li fa la competència amb aromes d'herbolari.

Diuen que la verdolaga ve de l'Índia on la cui-
nen amb estofats ben picants, qui ho vol provar?

Les veces besen els morros dels conills.

El perfum de les violetes és un luxe parisenc als
racons més obacs, i per això dura tan pocs dies.

El club de les gramínies fa festa permanent:
fenàs, margall, cugula, gram, ripoll, el festí del
ramat.

ROCA BOSC

(República Montnegre)

Montnegre és una manta boscana abrigant una serralada de granit; una gran roca vestida de plantes.

El bosc és una república on tots els que hi viuen (vegetals, animals, fongs, bacteris, humans) disposen dels mateixos drets i deures com a ciutadans (ciutadans? més aviat “boscatans”) que es necessiten per a persistir i tresorejar plegats, encara que sovint un és àpat de l'altre, llei de vida...

Tushita edicions

QUARTERES_23